



Svar på Victor Snellmans och Patrik Karlssons samt 30 andra ledamöters motion om att etablera en svenskspråkig småbarnspedagogisk grupp i Kivistö hösten 2026 och en pilotmodell för språkliga tjänster

VD/2243/00.02.00.03/2026

KK/E-LS/SR/SE/KW

Victor Snellman och **Patrik Karlsson** samt 30 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda stad måste agera snabbt för att säkerställa språkliga rättigheter och förhindra att skattebetalare flyr till grannkommuner. Tillväxten i Kivistö storstadsområde och resultaten från parkmåltiderna sommaren 2025 visar att det finns ett omedelbart och växande behov av svenskspråkig förskoleverksamhet. Familjer från Kivistö och närliggande områden, såsom Sjöskog, överväger att flytta från Vanda eftersom lokala tjänster inte finns tillgängliga på deras eget språk.

I en nyligen genomförd VOXIT-undersökning vill 13 % av de svarande ha ett svenskspråkigt daghem i Kivistö, 11 % vill ha en grundskola och 17 % vill ha en språkbadsklass. Dessa siffror är betydligt högre jämfört med den genomsnittliga andelen svensktalande barn i Vanda.

Ett tidigare försök att etablera en grupp vid skolan och daghemmet Aurinkokiven koulu i Kivistö misslyckades på grund av otillräcklig information, inte bristande efterfrågan. I motsats till vad man ofta antar är resursfördelningen till projektet inte en tröskelfråga: behovet är bara ett fåtal svensktalande lärare.

I Vanda byggs daghemmet Silva i Håkansböle, stadens första daghem där ett finsk- och svensktalande daghem verkar i samma byggnad. Detta möjliggör ett effektivt utnyttjande av utrymme och till exempel måltider. Lösningarna tar fortfarande hänsyn till bland annat de pedagogiska behoven hos de olika språken och fördelningen av administrativt ansvar.

Element kan hämtas från detta koncept och en lösning som bygger på samma grund kan utvecklas för Kivistö.

För att möta invånarnas behov och säkra områdets bevarande och attraktivitet ska verksamheten påbörjas senast hösten 2026.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad:

1. Omedelbart inleder en riktad behovsbedömning och aktiv registreringsprocess för svensktalande familjer i Kivistö med omnejd, med hjälp av direkt invånarkommunikation.
2. Reserverar nödvändiga resurser och lokaler så att en svenskspråkig daghemsgrupp eller enhet kan börja verka i Kivistö, helst hösten 2026, men senast augusti 2027.
3. Etablerar "Vandamodellen" baserad på Kivistö-projektet, där språkliga minoritetstjänster i alla bostadsområden marknadsförs och resurser tillförs proaktivt innan familjer fattar beslut om att flytta någon annanstans.”

Stadsfullmäktige 23.3.2026 § 15

Beslut:



Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Victor Snellmans och Patrik Karlssons samt 30 andra ledamöters undertecknade motion om att etablera en svenskspråkig småbarnspedagogisk grupp i Kivistö hösten 2026 och en pilotmodell för språkliga tjänster

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

I fullmäktigemotionen föreslogs att en svenskspråkig småbarnspedagogikgrupp inrättas i Kivistö från och med hösten 2026 och att en verksamhetsmodell utvecklas i Vanda där servicen erbjuds på minoritetsspråk i alla bostadsområden. Följande aspekter är viktiga att beakta när man planerar servicenätet.

Skyldighet att tillhandahålla servicen

Enligt lagen om småbarnspedagogik ska kommunen ordna småbarnspedagogik i den omfattning och i den form som behovet i kommunen förutsätter. Vanda stad utnyttjar prognoser om antalet barn vid planeringen av serviceutbudet. De småbarnspedagogiska tjänsterna planeras utifrån en deltagandegrad på 85 procent, det vill säga utgångspunkten är att 85 % av barnen i åldern 1–6 år deltar i förskoleverksamheten.

Prognos över antalet barn i åldern 1–6 år som talar svenska

Planeringen av servicenätet för småbarnspedagogik ska basera sig på prognoser om åldersklassen för de barn som har rätt att delta i småbarnspedagogik. Tabellen nedan visar prognosen för antalet svenskspråkiga barn i åldern 1–6 år enligt område för åren 2026–2033.

Område	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Vanda	343	349	337	345	348	352	355	356
Myrbacka storområde	87	84	75	75	76	76	76	75
Kivistö storområde	24	27	28	32	36	36	36	37
Aviapolis storområde	46	45	41	41	39	39	40	40
Dickursby storområde	87	88	85	86	85	86	87	87
Björkby storområde	29	32	35	37	37	38	39	39
Korso storområde	27	29	29	29	30	30	30	30
Håkansböle storområde	42	42	43	43	43	44	45	45



Eftersom cirka 30 procent av barnen i den svenskspråkiga småbarnspedagogiken har ett annat modersmål än svenska, är täckningsgraden för den svenskspråkiga småbarnspedagogiken år 2026 cirka 100 procent i förhållande till befolkningsprognosen. Det totala antalet barn som behöver en plats inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken år 2033 kan realistiskt uppskattas utifrån följande beräkning:

Prognos för antalet svenskspråkiga barn i åldern 1–6 år år 2033	Deltagandegrad 85%	30 % ökning av barn med något annat språk som modersmål	Totalt platsbehov
356	303	91	394

Utbudet av tjänster inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken i Vanda år 2026

I Vanda ordnas svenskspråkig småbarnspedagogik i daghem antingen som stadens egen verksamhet eller av privata serviceproducenter med servicesedel eller stöd för privat vård av barn. Tabellen nedan visar kapaciteten och de använda platserna i den kommunala och privata svenskspråkiga småbarnspedagogiken.

Kommunalt daghem	Antal platser / Småbarnspedagogik + förskoleundervisning	Använda platser
Trollebo daghem	63	54
Håkansböle daghem – Västersundom förskola	42 + 14	53,5
Mårtensdal daghem och förskola	147	128,5
Dickursby daghem och förskola	119	112
Kommunal totalt	378	353
Privat serviceproducent		
Dagvårdsföreningen Fyndet (4 enheter)	56	56
Folkhälsan daghemmet Lyckoslanten (Svenskspråkig småbarnspedagogik och språkbadspedagogik)	21	21
Totalt	455	430



Beräkningen visar att kapaciteten för svenskspråkig småbarnspedagogik är tillräcklig fram till 2033. Om det svenskspråkiga servicenätet utvidgas till områden där det för närvarande inte finns någon service, måste antalet platser i de befintliga enheterna minskas i motsvarande grad, eftersom servicebehovet inte ökar. En sådan förändring kan leda till att det nuvarande servicenätet försvagas och att det blir svårare att rekrytera personal, eftersom undersökningar visar att det är svårare att rekrytera personal till små enheter än till större enheter.

Småbarnspedagogik av hög kvalitet

Småbarnspedagogiken utgör grunden för vårt utbildningssystem. Den har en avgörande betydelse för barns tillväxt och utveckling och lägger grunden för deras framtida skolgång. Försämrade inlärningsresultat kan inte motverkas enbart inom den grundläggande utbildningen, utan det krävs tidig och omfattande samhälleliga åtgärder.

All form av förskoleverksamhet ger dock inte de önskade resultaten, utan verksamheten måste vara av hög kvalitet. All verksamhet ska bygga på pedagogiska utgångspunkter. I Vanda har barnen många olika språkliga bakgrunder, och många av de barn som deltar i den svenskspråkiga småbarnspedagogiken är tvåspråkiga så att svenskan är deras svagare språk. Barnets språkutveckling stöds framför allt genom en medveten pedagogik av hög kvalitet.

Detta kräver att personalen har en stark pedagogisk kompetens och tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna fungera som språkliga förebilder och stödja barnens lärande.

En viktig förutsättning för högklassig småbarnspedagogik på svenska är att det finns tillräckligt med kompetent och behörig personal med goda kunskaper i svenska. I flera studier har det konstaterats att det kan vara utmanande att rekrytera personal till små enheter eller grupper där verksamhetsspråket avviker från enhetens majoritetsspråk. Detta påverkar möjligheterna att stärka användningen av svenska språket i vardagen på ett konsekvent sätt.

I publikationen *Selvitys ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta Suomessa* (2026) (utredning om den svenskspråkiga småbarnspedagogiken i Finland) från undervisnings- och kulturministeriet konstateras att inlärningsmiljöerna i tvåspråkiga kommuner i områden där majoritetsspråket är finska ofta är mer begränsade och den omgivande finskspråkiga kulturen minskar den naturliga svenskspråkiga interaktionen. Genom att upprätthålla tillräckligt stora svenskspråkiga enheter i Vanda kan man stärka den svenskspråkiga verksamhetsmiljön och därmed bättre stödja barnens språkliga utveckling.

Små enheter eller svenskspråkiga grupper i finskspråkiga daghem är också mer sårbara för effekterna av personalfrånvaro och sjukdomsfall. Om vikarier måste tas in från den finskspråkiga sidan kan barnens lagstadgade rätt till svenskspråkig småbarnspedagogik äventyras. Att anställa externa vikarier ökar igen kostnaderna för verksamheten.

Under tiden 1.8.2016–31.7.2018 ordnades svenskspråkig småbarnspedagogik i den finskspråkiga daghemsenheten Kartanonkosken päiväkoti i Vanda. Verksamheten avslutades på grund av svårigheter att rekrytera svenskspråkig personal, vilket ledde till att verksamheten inte uppfyllde lagens och läroplanens bestämmelser om verksamhetsspråket inom småbarnspedagogiken.

Lokalerna

För att säkerställa att lokalerna för daghemsverksamhet är säkra och hälsosamma måste man beakta flera författningar och anvisningar. Det finns många faktorer som påverkar säkerheten i en byggnad, såsom enhetens storlek, ändamålsenlig dimensionering och rumslösningar. Det innebär att lokalerna måste vara särskilt utformade just för verksamheten i fråga. Det finns för närvarande inga lediga lokaler



för svenskspråkig småbarnspedagogik i Kivistö. Från Kivistö tar det fem minuter med tåg till Mårtensdals station, och från stationen är det cirka en kilometer till Martinlaakson päviväktö.

I Kivistö finns det för närvarande 1 071 platser inom den finskspråkiga kommunala småbarnspedagogiken och 286 platser inom den privata småbarnspedagogiken. Beroende på hur investeringarna i området genomförs kommer antalet kommunala platser för småbarnspedagogik att uppgå till 1 071–1 155 år 2030, vilket innebär att det totala antalet platser för småbarnspedagogik kommer att uppgå till 1 402–1 486. Enligt beräkningarna kommer det att finnas totalt 1 412 barn i åldersgruppen 1–6 år i området år 2035.

Servicevätet

Vanda stad har ett program för balansering av ekonomin för åren 2026–2029. Ett av programmets åtgärder är att öka beläggningen i daghemmen. Eftersom det inte finns något behov av att öka antalet platser för svenskspråkig småbarnspedagogik, skulle inrättandet av nya enheter i andra delar av Vanda kräva en minskning av antalet platser i de nuvarande enheterna.

Små enheter är ofta mer sårbara när det gäller tillgången på personal, och det har visat sig vara svårt att rekrytera kvalificerad personal till små enheter. Det finns en betydande risk för att den svenskspråkiga servicen inte kan tryggas i anslutning till decentraliseringen.

Sammanfattning

Mot bakgrund av ovanstående anser verksamhetsområdet för fostran och lärande att det för närvarande inte finns någon anledning att göra ändringar i servicevätet.

Stadsstyrelsen 7.9.2026 § 19

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Nämnden beslutar att

- a) ge Victor Snellman och Patrik Karlsson och de 30 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att samlingspartiets stadsstyrelsegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet, som understöddes av socialdemokraternas och de grönas stadsstyrelsegrupper och stadsstyrelseledamoten Funda Demiri:

Vanda är en tvåspråkig kommun och det är viktigt att även de svenskspråkiga barnens och ungdomarnas lärmiljöer tryggas och att den språkliga utvecklingen stöds.

Stadsfullmäktige 21.9.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.



Bilaga:

- Victor Snellmans och Patrik Karlssons samt 30 andra ledamöters undertecknade motion om att etablera en svenskspråkig småbarnspedagogisk grupp i Kivistö hösten 2026 och en pilotmodell för språkliga tjänster

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

- Eva-Lotta Skogberg, sakkunnig inom småbarnspedagogiken, tfn 040 182 4080
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))